

BRAVIDA NORGE AS

RAPPORT OG REDEGJØRELSE 2022

ÅPENHETSLOVEN

R

Innhold

1. INNLEDNING	2
2. GENERELL INFORMASJON OM BRAVIDA	4
3. REDEGJØRELSE FOR AKTSOMHETSVURDERINGEN.....	5
3.1 Overordnet om aktsomhetsvurderingen.....	5
3.2 Bravidas leverandørkjede og forretningspartnere	7
3.3 Aktsomhetsvurderinger av Bravidas produkter og tjenester	7
3.4 Resultater av aktsomhetsvurderingen.....	7
3.4.1 Kartlagte brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold	7
3.4.2 Vesentlig risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold	8
4. TILTAK FOR Å STANSE, FOREBYGGE ELLER BEGRENSE NEGATIVE KONSEKVENSER	8
4.1 Prioriteringer.....	8
5. OVERVÅKING AV GJENNOMFØRING OG RESULTATER AV TILTAK.....	9
5.1 Rutine for overvåking	9
6. KOMMUNIKASJON MED INTERESSEENTER OG RETTIGHETSHAVERE.....	9
7. GJENOPPRETNING OG ERSTATNING	10
8. STYRETS BESLUTNING OG SIGNERING AV REDEGJØRELSE	11

1. INNLEDNING

Åpenhetsloven pålegger store selskap som Bravida en informasjonsplikt om aktsomhetsvurderinger. Allmennheten gis tilgang til informasjon om hvordan Bravida håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i sin verdikjede.

Som følge av Åpenhetsloven forsterker Bravida Norge egen innsats. Styret i Bravida har besluttet retningslinjer for aktsomhetsvurderinger med hensyn til grunnleggende menneskerettigheter, ILOs kjernekonvensjoner, FNs barnekonvensjons artikkel 32 og nasjonal lovgivning for arbeidstakerrettigheter som gjelder leverandørkjede.

For å sikre samsvar med åpenhetsloven benytter vi OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv og EUs retningslinjer for CSR (Corporate Social Responsibility).

Våre prioriterte områder innen bærekraft

Bravida skal lede veien innen bærekraft i vår bransje. Bærekrafts arbeidet er fokusert mot tre prioriterte områder koplet til Paris-avtalen, FNs globale bærekraftsmål , FN Global Compact, FNs retningslinjer og ILO-konvensjonene, OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv og Åpenhetsloven.

Klima, energi og ressursutnyttelse

Langsiktige mål

Bravida er klimanøytrale i hele verdikjeden i 2045

Målområder

- Kundetilbud klima og energieffektive tekniske løsninger
- Energiforbruk i egne lokaler
- Elektrisk bilpark
- Materiell og avfallsreduksjon

Sosialt ansvar

Langsiktige mål

Bravida er en utviklende, inkluderende og sikker arbeidsplass der medarbeidere trives og utvikles.

Målområder

- Helse og sikkerhet
- Likestilling, mangfold og inkludering
- Medarbeiderutvikling

Forretningsetikk og åpenhet

Langsiktige mål

Bravida oppfattes som en troverdig og ansvarsfull aktør, god forretningspartner og markedsledere innen forretningsetikk Bravida stiller samme krav til leverandørkjede som til vår egen virksomhet

Målområder

- Forretningsetikk og styring
- Leverandørkjede

For mer informasjon om Bravida og bærekraftsrapport 2022

<https://www.bravida.no/globalassets/10.-sustainability/bravida-annual-and-sustainability-report-2022.pdf>

2. GENERELL INFORMASJON OM BRAVIDA

Åpenhetsloven § 5a: Generell beskrivelse av virksomhetens organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for å håndtere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Organisering

Bravida Norge AS er organisert som et aksjeselskap med forretningsadresse Lørenveien 73, 0580 Oslo. Bravida Norge AS er et datterselskap av Bravida Group/Holding som er et børsnotert selskap på NASDAQ. Konsernledelsen er lokalisert i Stockholm.

For mer informasjon om Bravida og organisering <https://www.bravida.no/om-bravida/organisasjon/>

Vår virksomhet er del av det organiserte arbeidslivet og er tilsluttet Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO), Byggenæringens Landsforening (BNL) og Entreprenørforeningen – Bygg og Anlegg (EBA).

Bravida Norge ledelsessystemer for hhv kvalitet og miljø er sertifisert iht ISO 9001 og ISO 14001.

Driftsområde

Vårt driftsområde er bygg- og anleggsarbeider hvor vi er en totalteknisk entreprenør med leveranse av alle teknikkområder innenfor elektro og VVS installasjoner for prosjekt- og servicemarkedet.

Driften omfatter egenimport av produkter og utgjør ca 1 % av totalt innkjøp. Vi gjennomfører egne undersøkelser av leverandører i forbindelse med egenimport med tilhørende risikovurdering

Rutiner/ retningslinjer

Arbeidet med åpenhetsloven er koordinert på bransjenivå og vi bruker bransjeorganisasjonenes felles løsninger og maler i vårt arbeid.

Våre rutiner og retningslinjer er forankret hos styret, daglig leder og ledergruppen i Bravida Norge AS. Bravida har implementert obligatoriske e-læringskurs for alle ansatte i etiske retningslinjer, bærekraft og informasjonssikkerhet.

Våre rutiner omfatter fordeling av ansvar og arbeidsoppgaver i vår virksomhet, kartlegging og vurdering av negativ påvirkning/skade ut fra egen virksomhet, leverandørkjeder og forretningsforbindelser, samarbeid om gjenoppretting og erstatning der det er påkrevd, stansing/forebygging av negativ påvirkning/skade, overvåking av gjennomføring og resultater, samt kommunisering av hvordan påvirkningen er håndtert og behandling av informasjonsskrav.

I Bravida har vi en enhetlig innkjøpsprosess og et felles innkjøpssystem i hele konsernet. Bravidas sentrale nordiske innkjøpsavdeling spiller en viktig rolle i innkjøpsprosessen. De forhandler med leverandørene og inngår rammeavtaler innen elektro, rør og ventilasjon/kjøling, samt indirekte materialer. Innkjøpsavdelingen i Norge samarbeider tett med konserninnkjøp.

Når det gjelder tjenesteleverandører, jobber vi dels på sentralt nivå, dels på lokalt nivå, alt etter tjenestetype. Underentreprenører kjøpes ofte inn på lokalt nivå. Før kontrahering av underentreprenører utfører vi påseplikt for å sikre at underentreprenøren tilbyr lønns- og arbeidsvilkår iht Lov om allmenngjøring. Det foretas også stikkprøver og kontroller underveis i oppdraget.

I våre kontrakter stiller vi krav knyttet til åpenhetsloven gjennom spesielle kontraktsbestemmelser. Bestemmelsene sikrer vår virksomhet tilgang til våre leverandørers inkludert underleverandørers aktsomhetsvurderinger der de er omfattet av åpenhetsloven, og informasjon om leverandørers varekjøp og leverandørkjeder der de ikke er omfattet av loven. Våre spesielle kontraktsbestemmelser inkluderer også krav til lønns- og arbeidsvilkår (påseplikt) og internkontroll, Sikkerhet, helse og arbeidsmiljø for arbeid som skjer i Norge.

Ved inngåelse av leverandøravtale må våre leverandører besvare et egenerklæringsskjema, signere våre kontraktsvilkår og våre *Code of Conduct*. For mer informasjon om Bravida og etikk <https://www.bravida.no/barekraft/etikk/>

Bravida har implementert rutine for varsling. For mer informasjon om Bravida og varsling <https://www.bravida.no/om-bravida/vare-verdier/varsling/>

Bravida har implementert rutine for GDPR/personvern. For mer informasjon om Bravida og personvern <https://www.bravida.no/om-bravida/personvernerklaring/>

Bravida stiller strenge krav til etterlevelse av helse, miljø og sikkerhet for å sikre at ansatte skal ha en trygg arbeidsplass og et godt arbeidsmiljø hvor ansattes arbeidstakerrettigheter er ivaretatt og følges opp på alle ledernivå. For mer informasjon om Bravida og HMS <https://www.bravida.no/om-bravida/hms-i-bravida/>

3. REDEGJØRELSE FOR AKTSOMHETSVURDERINGEN

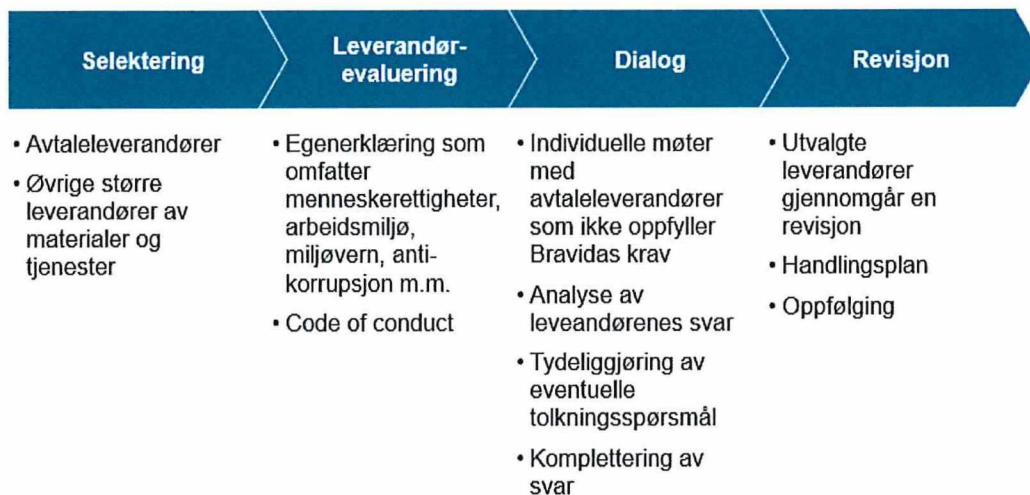
Åpenhetsloven § 5b: Opplysninger om faktiske negative konsekvenser og vesentlig risiko for negative konsekvenser som virksomheten har avdekket gjennom sine aktsomhetsvurderinger

3.1 Overordnet om aktsomhetsvurderingen

Samarbeidsmøter med bransjen for kartlegging av leverandørkjeder og aktsomhetsvurderinger er igangsatt i rapporteringsperioden. Vi bygger vår kartlegging på informasjon fra nærmeste leverandør, på informasjon i Startbank og anerkjente vareregistre.

Vi anvender tilgjengelig informasjon fra bransjeforeninger og øvrige forretningspartnere og aktører som grunnlag for vårt interne arbeid. Vi har prioritert kartlegging av verdikjeder knyttet til vår kjernevirksomhet for produktleveranser og tjenesteleveranser. Vi støtter oss for øvrig på kartleggingsarbeidet som skjer på bransjenivå, hvor VVS-produkter, elektroprodukter og solcelleprodukter har vært prioritert i rapporteringsperioden med grunnlag i vesentlig risiko for negative konsekvenser.

Prosess for evaluering og oppfølging av leverandørkjeden

Leverandørevaluering

Evalueringen og egenerklæringen omfatter syv områder:

- Styring
- Antikorrupsjon
- Arbeidsvilkår
- Arbeidsmiljø
- Menneskerettigheter
- Miljøvern
- Kvalitetssikring

Dialog

I de tilfeller en avtaleleverandør ikke når opp til Bravidas krav i selverklæringen innledes en dialog med gjennomgang av spørreskjemaet, virksomhetens svar og eventuelle tydeliggjøringer. Leverandøren kompletterer sine svar, i det tilfellet det ikke er tilstrekkelig for å oppnå minimumskravene opprettes en handlingsplan for videre oppfølging av den aktuelle leverandøren.

Revisjon

Utifra en risikobasert tilnærming gjennomføres revisjoner av utvalgte leverandører. En gapanalyse opprettes og oppfølging med leverandøren gjøres etter to måneder. Dette arbeidet gjøres av innkjøp i Norge med støtte fra konserninnkjøp.

3.2 Bravidas leverandørkjede og forretningspartnere

Den største andelen av materiellkjøp av elektro- og VVS-produkter gjøres fra våre hoved grossister (leverandører) registrert i Norge. I tillegg til samarbeidsmøter i bransjen, gjennomføres det jevnlig samarbeidsmøter med konserninnkjøp, og med de største norske leverandørene for å sikre at de utfører aktsomhetsvurderinger i leverandørkjede, med målsetning om at det skal jobbes med å få oversikt og kontroll helt tilbake til første produksjonsledd og råvareproduksjon.

Resterende produktmateriell kjøpes fra anerkjente leverandører registrert innenfor EU. De største leverandørene har signert og forpliktet seg til å overholde våre Code of Conduct, som blant annet stiller krav til overholdelse av menneskerettighetene og anstendige arbeidsforhold, etikk, kvalitet og miljø.

For tjenesteleverandører i Norge gjøres innkjøp lokalt i samarbeid med sentralt innkjøp.

3.3 Aktsomhetsvurderinger av Bravidas produkter og tjenester

Selektering

Bravida velger ut mottakere av vårt egenerklærings skjema med fokus på strategiske leverandører med innkjøpsavtale. Som en del av evalueringen skal leverandøren signere Bravidas etiske retningslinjer/ Code of Conduct.

For å få en enda bredere dekning inkluderes også andre, større leverandører av materialer og tjenester. På nåværende tidspunkt innebærer det alle avtaleleverandører med et årlig innkjøpsvolum over 3 mill.NOK, et nivå som er satt utifra en avveining mellom håndterbarhet og volumdekning. Totalt sett har leverandørevalueringen så langt blitt sendt til over 500 leverandører.

Målsetningen er at vi skal redusere antall leverandører for å sikre en bedre oversikt og kontroll over våre leverandørers verdikjede til første produksjonsledd.

3.4 Resultater av aktsomhetsvurderingen

Aktsomhetsvurderingen har avdekket følgende som Bravida har identifisert og prioritert i rapporteringsåret.

3.4.1 Kartlagte brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Det er ikke avdekket brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i dette trinnet av vår kartlegging av leverandørkjede.

3.4.2 Vesentlig risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Bravida Norge deltar i et bransjesamarbeid koordinert av Rørentreprenørene Norge, Nelfo og BNL, med deltakere fra hele verdikjeden for å identifisere risiko og bidra til å redusere den for elektro og VVS bransjen. Mange produkter i elektro og VVS-bransjen produseres i land med utfordringer knyttet til miljø og menneskerettigheter. Risiko vurderes ut ifra opprinnelsesland (FN indekser), type råvare, sammensatte produkter og antall ledd i verdikjeden.

Sammen ønsker bransjen å bidra til økt respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Bravida Norge følger etablerte interne rutiner for å sikre kontroll av arbeidsmiljøloven og lønns- og arbeidsvilkår hos våre underentreprenører.

4. TILTAK FOR Å STANSE, FOREBYGGE ELLER BEGRENSE NEGATIVE KONSEKVENSER

Åpenhetsloven § 5c: Opplysninger om eventuelle tiltak virksomheten har iverksatt eller planlegger å iverksette for å stanse faktiske negative konsekvenser eller begrense vesentlig risiko for negative konsekvenser, og resultatet eller forventede resultater av disse tiltakene

Følgende tiltak er iverksatt ifm vår kartlegging av leverandørkjede i rapporteringsperioden:

- Oppfølging av avtaleleverandører som ikke har besvart egenerklæringsskjema og/eller signert våre COC.
- Våre kontraktsmaler stiller krav knyttet til åpenhetsloven gjennom spesielle kontraktsbestemmelser.
- Oppfølging av leverandører fra revisjoner gjennomført av konserninnkjøp i samarbeid med innkjøp i Norge.
- Interessentdialoger og faste samarbeidsmøter med bransjeorganisasjoner, leverandører og øvrige bransjeaktører.
- Gjennomføring av revisjoner av underentreprenører som kontraheres i våre prosjekt- og serviceoppdrag.

4.1 Prioriteringer

- Fortsette samarbeidsmøter i bransjenettverket for å kartlegge videre produkttyper innenfor elektro og VVS fra land med geografisk risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.
- Vi planlegger å følge BNL og Nelfos seminarer om arbeidet med kartlegging av verdikjeder på bransjenivå som grunnlag for videre kartlegging og prioritering av vårt bedriftsinterne arbeid

med aktsomhetsvurderinger i våre verdikjeder. Tiltakene forventes å bidra til økt mulighet til å fange opp risiko for brudd på de formål åpenhetsloven skal ivareta, og bidra til å rette opp negative konsekvenser der det er påkrevd

- Etablere flerfaglige revisjonsteam i gjennomføring av leverandørrevisjoner.

Målsetningen er å kartlegge hele verdikjeden helt ut til råvareproduksjon. Dette er en trinnvis prosess da det er en lang og kompleks verdikjede som skal kartlegges.

5. OVERVÅKING AV GJENNOMFØRING OG RESULTATER AV TILTAK

Resultater fra interessentdialoger går igjennom sammen med konserninnkjøp og øvrige fagansvarlige. Tiltak iverksettes basert på funn og tilbakemeldinger fra leverandørevalueringen og dialogmøter.

Resultat fra dialogmøter

Innkjøp i Norge overvåker og følger opp dialogmøter i samarbeid med konserninnkjøp for avtaleleverandør som ikke når opp til Bravidas krav i egenerklæringen. I de tilfeller besvarelsen ikke er tilstrekkelig for å oppnå minimumskravene opprettes en handlingsplan for videre oppfølging av den aktuelle leverandøren.

Resultater fra revisjoner

Resultater fra revisjoner av utvalgte leverandører overvåkes og følges opp av konserninnkjøp i samarbeid med innkjøp i Norge.

5.1 Rutine for overvåking

Rutine for overvåking er beskrevet i vår rutine for oppfyllelse og etterlevelse av plikter i henhold krav i åpenhetsloven.

6. KOMMUNIKASJON MED INTERESSENER OG RETTIGHETSHAVERE

For å sikre god kommunikasjon med våre interessenter gjennomfører Bravida årlige interessentdialoger med ansatte, kunder, leverandører, styret, eiere og øvrige samarbeidspartnere.

Informasjon om eventuelle endringer i vår aktsomhetsvurdering vil kommuniseres og tilgjengeliggjøres på vår nettside og intranett for å sikre tilgang til oppdatert informasjon for alle ansatte og øvrige interessenter. For henvendelse vedr informasjon og innsynsrett apenhetsloven@bravida.no

Rettighetshavere som eventuelt får sine menneskerettigheter krenket/negative konsekvenser hvor dette avdekkes i våre aktsomhetsvurderinger, skal kommuniseres med tiltak og oppfølging.

7. GJENOPPRETTING OG ERSTATNING

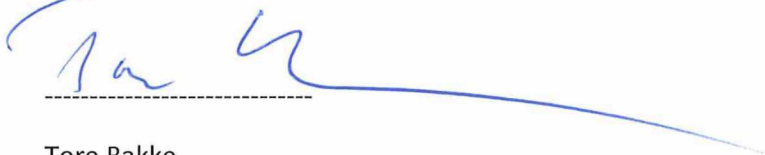
Gjenoppretting og erstatning ved eventuelle brudd på menneskerettigheter/negative konsekvenser hvor dette avdekkes i våre aktsomhetsvurderinger, kommuniseres med tiltak og oppfølging.

8. STYRETS BESLUTNING OG SIGNERING AV REDEGJØRELSE

Bravida Norge AS redegjørelse er forankret og besluttet i styret og i Bravidas ledergruppe, som skal sikre at pliktene overholdes etter åpenhetsloven.

Dato 23.06.2023

Daglig leder

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Tore Bakke", written over a horizontal dashed line. The signature is stylized and extends to the right.

Tore Bakke

Adm. dir

Bravida Norge